

Kezdetek

Fejezetek Szenc művelődéstörténetéből – Különös tekintettel a CSEMADOK helyi szervezetének szerepére. Részletek Minczinger Sándor könyvéből. Képek kiegészítve magángyűjteményekből.

A Franciska Otthon

Itt volt a magyar kultúra székhelye 1918-tól az új kultúrház megépítéséig. Létrejött Nemes Poór László gazdag gyermektelen szenci földbirtokosnak köszönhető, aki lakóházát a végrendeletében a Szenci Magyar Katolikus Kultúregyesületnek ajándékozta. A Franciska nevet Poór Lászlóné húga után kapta. Érdemes volna emléktáblával megjelölni ezt a helyet, ahol közel ötven évig ápolták a lelkes helybeli magyarok az édes anyanyelv kultúráját.

A Franciska Otthonban nyert elhelyezést a SZTK, a Szenci Testgyakorlók köre, számos cserkész csapat, a Gazdakör, valamint a fúvós zenekar. A két világháború között a SZTK képviselte a helyi magyar színjátszó kultúrát. Mintegy 200 taggal rendelkezett a társadalom valamennyi rétegéből...

Külön meg kell emlékeznünk jeles tagtársunkról Nogely Béláról (1896 – 1976). Foglalkozására nézve tisztviselő volt, aki ötven éven át fáradhatatlanul rendezte és tanította be a színdarabokat. Áldozatkész munkájáért ezen úton szeretnénk neki emléket állítani. Mert hiszen csak az tudja munkásságát kellően megbecsülni, aki közelről látta őt és dolgozott vele. Akik nem ismerték életében, azok rendezvényein keresztül ismerhetik fel a köz érdekében mindig áldozatos munkatársat. Az állhatatos rendezőt persze lelkes gárda vette körül. Tagjai önként vállalt munkájukkal szeretett anyanyelvünk művelését szolgálták. Közülük, közkezdveltségük miatt, említésre érdemes: Kálmán Miklós, Szalay Ancsi, Szócs Ambrus, Vigh Bözsi, Weimar Ferenc, Wirkler Károly, végül a díszlettervező Mohacsek János.

Amikor 1945-ben szerencsésen hazajöttem a háborúból, az első utam a Franciska Otthonba vezetett. Sztankó Vilmos bácsi a színház közkezdvelt gondnoka azzal fogadott, hogy a színházi felszerelés és a színpad építésében megmaradt annak ellenére, hogy a színházterem három hadsereg lakó helyiségéül szolgált. A Franciska Otthonnak volt egy íratlan törvénye. Ha valamelyik egyesület színdarabot játszott, a kelleiket átadta a színház kellektárának. Volt a kellektárban 12 teljes honvéd huszár egyenruha, értékes tiszt ruhák, valamint a rétei nemesek gyönyörű ezüstgombos nemesi öltönye. Ezen túl frakkok, női túllruhák és számos más kellék, amire már nem is emlékszem.

A Beneš-féle diszkriminációs törvény értelmében 1945-ben a Franciska Otthont mint magyar egyházi vagyont elkobozták. 1945-től 1949-ig nem hangzott el magyar szó ebben az otthonban.

A CSEMADOK jegyében

1948 Jégtörő Februárjának nyomában megalakult a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kultúregyesülete és megindult a helyi szervezetek megszervezése. A szenci helyi szervezet 1949-ben jött létre. Az ország első szervezetei közé tartozott. Alapító tagjai voltak: Farkas Zoltán dr., Gábris Sándor, Kropáček Antal +, Minczinger Sándor, Nogely Béla +, Stefanek János +.

Az új szervezet ismét a régi Franciska Otthon épületében kezdte meg a tevékenységét. Visszatértünk alkalmával megdöbbenve láttuk, hogy az elmúlt néhány év alatt a Franciska Otthonban minden elpusztult. A színházteremben futballoztak, ablakait kivetkék, a színpad közvilágítása (ami vetekedett a pozsonyi színházéval) teljesen elpusztult. Az öltözőket WC-nek használták és a kellektárban se por se hamu nem maradt.

A lelkesedés és az öntudat azonban nem ismert akadályt. Nekiálltunk harminc és háromnapos megfeszített munka után ismét visszaadtuk a színházat a közönségnek. Amikor már mindent rendbe hoztunk az EFSZ több száz vagon gabonát hordatott be a színházterembe. Voltak gyengébb szívűek, akik sírva fakadtak. A Csemadok Központi Bizottságának erőlyes fellépése a felsőbb hatóságoknál eredménnyel járt: a gabonát egynéhány nap múlva elhordták. Olyan lett minden mint volt, azzal a különbséggel, hogy minden tele volt egérrel. Elszántan nekifogtunk újra a munkának. Egy este felgördült a függöny és ismét megszólalt a magyar szó. Műsoros esttel kezdtük. Dalokkal, szavallatokkal, egyfelvonásosokkal szórakoztattuk a közönséget. Nagy esemény volt ez, a kultúrsumjás közönség elismeréssel köszönte meg a lelkes munkát.

A Csemadok új szellemet vitt a csehszlovákiai magyarság kulturális életébe. A régi önképzőkörök gyakorlatát nem vette át. Az új irányzatot az elnevezések is jelezték. Megalakult a színjátszó csoport, az énekkar, meg a táncscsoport. Velük együtt újra fellendült az irodalmi élet is. A szenci alapszervezet a haladó helyi hagyományokat is felélesztette. Ezek helyességéről bizony a Csemadok felső szerveit is meg kellett győzni. Az olvasókör vezetését Minczinger Sándor látta el. Mivel abban az időben magyar könyvet még nem árusítottak, a helyi csoport vagy 150 darab könyvet vásárolt a magángyűjtőktől.

Műkedvelő színi előadások

Alapszervezetünk 1953-ban elevenítette fel a hagyományos helyi színjátszást. Elsőként Mikszáth Kálmán: „A szelistyei asszonyok” című kisregénye került zenés történelmi vígjátékként bemutatásra. Ez volt alapszervezetünk színjátszásának a legsikerebb darabja. Nyolc ízben mutatták be telt ház előtt. Ha többször adták volna elő, akkor is sikerrel ment volna tovább. Hatvan szereplője volt. Ettől fogva a hatvanas évek elejéig évente legalább egy műsoros estet rendeztünk. Rendszerint egyfelvonásos vígjátékokat, szavallatokat, énekszámokat és táncokat mutattunk be.

Felsőbb ajánlásra már az ötvenes években megünnepeltük március 15-ét. Az első alkalommal színre került Karinthy Ferenc: „A Pilvax Kávéház” című improvizációs színdarabja.

1958-ban került színre Ybsen: „Nóra” című drámája. A darabot a pozsonyi Nemzeti Színház rendezője Munk István tanította be. Nagy feltűnést keltett a szakkörökben, hogy ilyen igényes darabot választottunk. Munkánkat siker koronázta. Szencen kétszer, majd Ligetfalun és Galántán egy-egy ízben adtuk elő nagy sikerrel.

1959-ben Fehér Klára: „Nem vagyunk angyalok” című színművét azért tűztük programunkra, mert a mai élet problémáival foglalkozott. 1956-ban Csiky Gergely: „A kaviár”, majd 1960-ban ugyancsak tőle az „Ingyenélők” című vígjátékot vittük színre. Alapszervezetünk 1961-ben rendezte az utolsó színelőadásait Bródy Sándor: „Nagymama” című drámájának, valamint ugyancsak Bródy: „A tanítónő” című darabjának színe vitelével.

A színelőadások megszűnésének úgy vélem az a magyarázata, hogy a közönség érdeklődését a televízió köti le és a „papuskultúra” hatására fokozatosan az esetek többségében megszűnnek a műkedvelő előadások. ...

Feltétlenül köszönettel kell felidézünk a hajdani színi gárda közkezdvelt szereplőit. Az ötvenes és a hatvanas években ők fáradoztak oly sokat ósi kultúránk felvirágoztatása érdekében, úgymint: Borosné-Szabó Éva, Gondáné-Varga Erzsébet, Kontsekné-Burián Erzsébet, Mrázné-Kodaj Rózi, Sztruhárné-Kropacsek Erzsébet, Tallóné Riza, Zilincsné Riza, Kelecsényi Tibor (Maki), Kakas Sándor (Kaban), Kropacsek Antal, Minczinger Sándor, Morvay Aladár, Szabó János, a másik Szabó János (Tuesz) és Sztruhár Győző.

1. „Szelistyei asszonyok” szereplői
2. Ismeretlen a színdarab címe
3. Cikk az Új Szó-ban a szenci színjátszócsoporthoz
4. Marica grófnő előadás szereplői
5. Az első táncscsoportunk emlékképe – 1952
6. Jelenet Mikszáth Kálmán: Szelistyei asszonyok c. darabjából
7. Jelenet Karinthy Frigyes: Pilvax Kávéházából (1955)
8. További jelenet Karinthy Pilvax kávéházából
9. Próba közben a táncscsoport – 1950-es évek
10. Ők szerepeltek Ybsen „Nóra” c. darabjában (1958)
11. Csiky Gergelyt előadóink és nézőink egyaránt kedvelték. (Jelenet az „Ingyenélők”-ből)
12. Az „Ingyenélők” egy további jelenete
13. Gárdonyi Géza: „Falurossza” – a szereplők csoportfelvétele
14. Jelenet Csiky Gergely „Nagymamájából”
15. Egy műsoros est végén – a szereplők emlékképe
16. Édes anyanyelvünk művelése: szavallóversenyek egyike
17. 1952 május 1.: alapszervezetünk felvonulása

SZEMAN

Szenczi Molnár Albert Napok

„Mivelhogy sok emberek kárhoztatják, az mit ömagok soha nem olvastanak és egyszálynára sem értenek, illendőnek láttatott, hogy ez ember, melyet az magyarok még ez ideig igazán meg nem hallgattanak, előállattnék, és az magyaroknak magyarul prédikállana...”

Szenczi Molnár Albert, 1624

Szenczi Molnár Albert ábrázolásai a SZEMAN meghívókon és programfüzeteken

Áttekintés

1966 tavaszán első ízben szervezték meg a szenci Csemadok fiataljai. A szervezésben részt vettek az akkori Általános Műveltséget Nyújtó Tizenegyes Magyar Iskola pedagógusai, diákjai, valamint a Városi Könyvtár. A rendezvények a „Franciska otthon”-ban zajlottak, Nagy János szobrászművész kiállítása a Jungkőnig házban lévő könyvtárban kapott helyet. Eoadók: Minczinger Sándor – Zoldán Árpád– Szenc város története, Dr. Deme László Szenczi Molnár Albert élete és művei valamint Dr. Hegyi Ferenc a Collegium Oeconomicum Regium Publicum Scholarium Pierum Szempcz című előadása hangzott el. A további években a rendezvény műsorában helyet kaptak az irodalmi színpadok műsorai, folytatódott a szlovákiai fiatal magyar képzőművészek alkotásait bemutató kiállítások sora, jeles hazai –Dr. Csanda Sándor és Dr. Turczel Lajos, Dr. Püspöki Nagy Péter, Magyarországról Dr. Czine Mihály, Dr. Szatmáry István tartottak ünnepi, megnyitói beszédeket, előadásokat, fellépett a Magyar Tanítók Központi énekara, a galántai Kodály –kórus, a budapesti Egyetemi Színpad, a Forrás Irodalmi Színpad. Gyakran szerepelt a Szóttés és az Ifjú Szívek. A Csemadok Közművelődési Kiskönyvtára sorozatba megjelent Magyaroknak magyarul című kiadványában a XIX. Szenczi Molnár Albert napokkal befejeződen pontosan nyomon követhetőek a rendezvénysorozat eseményei.

Ahogy elkezdődött

(Magyaroknak magyarul c. könyvből)

Gál Sándor: A Szenczi Molnár Albert Napok genézise

Ahogy az ember időben távolodik egykori valóságától – önmagától, mondhatnám-, gyakorta kerül olyan helyzetbe, hogy mindarról, aminek évtizedekkel előtt valamilyen módon részese volt, számot kell adnia.

A jelen helyzet is ilyen.

Azt is mondhatnám, hogy amit valamikor ifonti hevülettel már-már felelőtlen nekibuzdulással – néhányan felvállaltunk, annak első csírát, mozzanatait kell felidézni, merthisz – kimondva, vagy kimondatlanul – mára mindez nemzeti szellemi kultúránk része lett.

A Szenczi Molnár Albert Napok is ilyen eseménysort jelentenek, s nem csak emléket állítva a névadónak, de a rendezvény folyamán mindenkor jelenünket is gazdagítva történelmi, és aktuális nemzeti szellemi, irodalomtudományi, s nem utolsósorban nyelvi és helytörténeti adalékokkal.

Most, amikor a huszadik alkalommal szervezzük ezt a rendezvényt, jogos az a kérdés, hogy kik és milyen helyzetben hozták létre, hogy mi is volt az előttünk lebegő cél?

Azzal kezdeném, hogy a hatvanas évek elején-közepén az irodalomban és a nemzeti közéletben már az a fiatal – akkor fiatal – nemzedék került birtokba, amely az ötvenes évek végén kezdte a pályáját, s természetesen ki-ki a maga lehetőségeihez mérten igyekezett hasznossá lenni. Ezidőben a Szabad Földműves szerkesztőségében együtt dolgoztam Polák Imrével és Tóth Elemérrrel. Polák Imre Szenczen lakott, onnan járt be naponta a lap Szuvorov utcai szerkesztőségébe. Mi meg olykor a hétvégeken ki, hozzájuk, Szencre.

Az elvitathatatlan tény, hogy Szenczi Molnár Albert szenci „ébresztése” a Polák családban született meg. Talán Imre bácsi vetette fel, de elképzeléssel, hogy Szenc nagy, de igencsak elfelejtett szülőföldjének az emlékét valamilyen módon fel kéne eleveníteni. Akkortájt adtuk nevet Komáromban a korábbi Országos Szaválóversenynek: lett belőle a ma is meglévő Jókai Napok. Gondolom – többek között – ez volt az egyik minta. Csak azért másféle tartalmat gondoltunk ehhez – amolyan tudósabbat, ami Molnár Albert hagyatékát használná fel. Lényegében nem is az volt a fő gond, hogy milyen legyen a Szenczi Molnár Albert Napok tartalma, hanem az, hogy az akkori politikai helyzetben ezzel a névvel rendezvényt szervezhessünk Szencen. Végtére is egy napról volt szó, s az akkori megítélés szerint – enyhén szólva – problematikus személyiség. Tetejére még magyar is! Hogy mindezen túl tudós nyelvész és rangos műfordító is volt, az nem látszott döntő érve. Ennek ellenére ez volt az egyetlen járható út és érv arra, hogy a SZLKP Pozsony-vidéki járási bizottságának illetékesei igazunk felől meggyőzzük.

A meggyőzést Polák Imre vállalta magára, felfegyverkezve a marxista alapokon nyugvó magyar irodalomtudomány minden hozzáférhető, Szenczi Molnár Albert-ről szóló passzusával. (Természetesen a szlovák irodalom papi méltóságait is bizonyítási érvként használtuk).

A sok utánajárás eredménye a hallgatólagos beleegyezés volt. Ugyanakkor mindezt a helybeli hatóságok előtt is tisztázni kellett. Amikor idáig eljutottunk, akkor én magam is szenci lakos lettem; a pincsesori házam közel esett a Csemadok helyi szervezetének helyiségétől, úgy, hogy a továbbiakban már az ös-szesereglett szervezőgárda tanácskozásain helybeli lakosként is rendszeresen részt vehettem. Az általános elképzelés az volt, hogy a rendezvényen irodalmi és helytörténeti előadások kerüljenek műsorra, s mindezt egy egész estét betöltő igényes kulturális összeállítás zárja. Mivel azidőben sokat foglalkoztam képzőművészettel – főleg a grafika érdekelt – azt javasoltam, hogy a rendezvényt kezdjük képzőművészeti kiállítással megnyitással; adjunk lehetőséget a fiatal hazai magyar képzőművészeknek a bemutatkozásra. Az ötlet a többieknek is tetszett, s megállapodtunk abban, hogy a rendezvénynek ezt a részét én szervezem meg. Így is történt. Komáromban felkerestem Nagy János szobrászművészt, aki az ajánlatot elfogadta, s még arra is vállalkozott, hogy elkészíti Szenczi Molnár Albert domborművét a megnyitóra. Mivel Szencen azidőben komolyabb kiállítóterem nem volt, úgy gondoltuk, hogy Nagy János kisplasztikáiból rendezünk tárlatot, amely a városi könyvtár egyik helyiségében elfér. Ezt a tárlatot aztán én nyitottam meg, mint ahogy a későbbiek során Kópocs Tiborét, Nagy Józsefét és Barta Gyuláét is.

A rendezvény gyakorlati munkájába folyamatosan bekapcsolódott a Csemadok helyi szervezetének a vezetősége s a tagsága is, valamint a magyar gimnázium és alapiskola tanítósága. A Polák család mellett Szabó János, a Csema-

dok helyi szervezetének akkori elnöke, Herdics János, a gimnázium igazgatója, Minczinger Sándor és még sokan mások is.

Sajnos az I. Szenczi Molnár Albert Napok műsorára már csak halványan emlékszem, holott a plakátokat annakidején magam írtam-festettem sok méter falvédő papír hátsó oldalára. Mostanról szemlélve az akkori valóságot – valóságunkat – sajnálom, hogy azokból a plakátokból nem tettünk félre legalább egyet, mintegy emlékeztetőül. E hiány ellenére azt hiszem, ma már nem az a lényeg, hogy akkor mi volt a pontos műsor. Az viszont tény, hogy a több napos rendezvény osztatlan sikerrel zárult; még csak rá se fizettünk. Egészen jól emlékszem arra, hogy a végelszámolásakor még maradt is vagy hetven filléris tisztá bevéte-lünk...

Azóta az első rendezvény óta negyed század telt el, s mostanra sok minden megváltozott – s nem csupán Szencen. Bennünk is. A fő dolognak azonban azt tartom, hogy a későbbiek során mindig voltak, akik ezt a kezdeményezést a magukénak tudták, s vállalták Szenczi Molnár Albert hagyatékának s a Napok eszméinek továbbvitelét.

Az I. Szenczi Molnár Albert Napok vendégeinek bejegyzéseiből

(Magyaroknak magyarul c. könyvből)

„Jó tudni, hogy egyre igényesebb a magyar. Itt Szencen is az. Ezért tudtunk megmaradni Európa közepén, hogy a világhoz tudjuk magunkat mérni. Ma megtöltötték a Szenczi Molnár Albert tér ünnepélyes fölavatását. Ma még meglehetett, de ahogy az igény nő, úgy van lehetőség mindenre. Ahogy lehet!”

Szenc, 1966. április 29.

Gyurcsó István

„Örömmel jöttem Szencre, ahol annyi sok jó ismerőssel találkoztam, csak Szenczi Molnár Albertet nem engedte megtalálni az ostoba gyűlölet. Kíváncsi, hogy ez a sajnálatos tény még inkább serkentse szülővárosom jobbait. Tanuljunk a múltból, hiszen ez a jelen is egyszer múlttá válik.”

Szenc, 1966. április 29.

Farkas Jenő

„Örömmel üdvözölöm a Szenczi Molnár Albert Napokat! Minden elismerésem azoké, akik kezdeményezői voltak. Az az érzésem, hogy mindig megtaláljuk a megfelelő formát nemzeti kultúránk ápolására. Ha más, többet nem is jelentene ez az ünnepély, mint Szenczi Molnár közelebbi megismerését, akkor is megérné a fáradozást! Sajnos, a tábla illetve a tér új neve lekerült a falról. Én ezért nem bosszankodom. Ettől a pillanattól kezdve minden szenci polgár tudja, hogy a táblának illetve Szenczi Molnárnak tér kell, ha nem most, holnap, vagy holnapután...”

Szenc, 1966. április 29.

Mács József

Válogatás Szcenci Molnár Albert Napok meghívóiból

1. A Szcenci Molnár Albert Napok előfutára – az 1959. június 12-i műsoros est meghívója
2. Az 1966-ban első ízben megrendezett Szcenci Molnár Albert napok műsorfüzete. Az emléknapi II. (1967-i) és V. (1970-i) megrendezése alkalmával nem készült műsorfüzet.
3. Az emléknapi III. (1968), IV. (1969), VI. (1971) és VII. (1972) megrendezése alkalmával az értesítő címlapja azonos megoldású volt
4. 1980-ban a Szcenci Molnár Albert Napokat Őszi Kulturális Napok néven ünnepelték.
5. A XII. – az 1982. évi – emléknapi meghívójának címlapja

Válogatás Szcenci Molnár Albert rendezvényekből

A. Ünnepi koszorúzás és koncertek

B. Kiállítások, könyvbemutatók, irodalmi és ismeretterjesztő előadások

C. Színházi előadások

D. Kirándulások

Szcenci Molnár Albert szobra

Nagy János alkotása, Molnár Albert életnagyságú szobra, a város főterén kapott helyet. A XXV. Szcenci Molnár Albert Napok rendezvénysorozat keretében 1994. október 28-án, délután volt a szobor alapkövetétele. Egy év múlva, 1995. október 14-én avatták fel a szobrot a XXVI. SZMA Napok

keretén belül a főtéren. Sok hazai és külföldi támogató segítségével valósulhatott meg a szobor elkészítése. Azóta a Szcenci Molnár Albert napok keretében ünnepélyesen megkoszorúzzák a szobrot.

ORION

1969 – 1986

Kezdetek

A szenci Zeneiskola 10 éves jubileumára (1969) összeállt egy zenekar, amely a "Brilant kvintet" nevet választotta. Tagjai voltak: Tóth József - harmonika • Tóth László - 1. hegedű • Agárdy Gábor - 2. hegedű • Tóth Mária - zongora • Agárdi László - dobok.

A jubileum megünneplése után a társaságnak kedve támadt tovább zenélni, igaz egy kicsit más összetételben. Tóth Mária kimaradt és Tóth László helyett (aki papi szemináriumba vonult) belépett Pomsár Zoltán pedagógus. Agárdy Gábor a hegedű mellé átvette a basszusgitárt, Pomsár Zoltán gitározott és harmonikázott, Tóth József klavifonozott, orgonált és trombitált.

A zenekar támogatói

A szenci CSEMADOK alapszervezete jóvoltából hangszert vásárolhattott a zenekar (dobokat), valamint erősítőket és a lelkes CSEMADOK-tagok (Matejka bácsi, Filo bácsi) és Kausitz Gyuri bácsi segítségével hangfalakat is építettek maguknak. Ezután csatlakozott az ORION elnevezésű zenekarhoz Hamerlik József (+ 2007. július 30.), aki elsősorban trombitán játszott és énekelt, majd később gitározott is. A zenekar Kelecsényi Zoltán önzetlen pénzbeli kölcsönével (5000 Kcs - ami abban az időben sok pénz volt), vásárolt egy IONICA nevű elektroncsöves használt orgonát, amivel addig muzsikált, míg egy NDK gyártmányú VERMONA vadonatúj elektrofonikus orgonát sikerült vásárolni.

Táncdalfesztivál – Változások – Aranykor

Az első Táncdalfesztivál után 1970-ben, amit az ORION kísért, állandó énekesnője volt a zenekarnak Lassú Marika, később pedig Lassú Éva is. Szalay Mária és Danter János (Öcsi) rövidebb ideig voltak énekesei a zenekarnak. Tóth Józsefet a főiskolai tanulmányai alatt az érsekújvári Mandák György helyettesítette és nagyon rövid ideig Jozef Dvořák fuvalás és gitáros Pozsonyból (ekkor Pomsár Zoltán volt az orgonista). Majd miután két év után Tóth József visszatért, kezdődött a zenekar "nagy" korszaka. Ez azt jelenti, hogy évi 45 - 55 fellépés (bálok, búcsúi mulatságok, lakodalmak, táncdalfesztiválok, sőt önálló műsorok (mint pl. "Venceremos"... "Dalolj velünk!") is voltak. Az ORION zenekarból 1981-ben kivált Agárdy Gábor, akit a zongoronyi Ajpek János helyettesített (basszusgitár). Majd amikor 1983-ban Pomsár Zoltánt elszólított a nyitrai főiskolán végzett előadói tevékenysége, helyét a hegyesúri Nagy Alajos (+ 2007. szeptember 1.) vette át. Az ORION zenekar ebben a felállásban muzsikált egészen 1986-ig, amikor majdnem húsz év muzsikálás után befelyezte pályafutását.

Vendégszereplők

A fenti illusztrációs kép Sinkovics Imrét ábrázolja, aki 1972-ben járt Szencen.

1. Szaltnai Rezső Dr. előadása Comenius Ámos János magyar származásáról
2. Gombos Katalin
3. Gombos Katalin aláírása. Szabó János hagyatékára.
4. Dráfy Mátyás
5. Dráfy Mátyás

6. „Halkan pengesd...” című magyarnóta műsorban felléptek:

6. Gaál Gabriella, Miklóssy József (Cselényi díjas), Kosáry Judit, Bokor János. A művészeket kísérte Oláh Kálmán és cigányzenekara. 1998. április 25.
7. Karda Beáta
8. Sütz Ila és Harsányi Gábor

9. Ez aztán kabaré: Antal Imre, Csala Zsuzsa, Benkő Péter, Závodszy Noémi, Kocsis György – 1997. június 28.

10. A kabaré szereplőinek aláírásai.
11. Bródy János az „utca másik oldaláról”, 1997.
12. Derűre is derül! Zenés kabarészínház. Mikó István, Szerencsi Éva, Straub Dezső, Rátónyi Hajni és Nagy Gábor.

1. Sinkovics Imre üzenete – Szabó János hagyatékából.
2. Sütz Ila Szencen
3. Pataky Attila
4. Edda koncert, Pataky Attila 1997. június 13.
5. Edda koncert, Pataky Attila 1997. június 13.
6. Dévai Nagy Kamilla

7. Dévai Nagy Kamilla
8. Dévai Nagy Kamilla közönsége
9. A CSEMADOK megalapításának 50. évfordulója alkalmából megszervezett megemlékezésen felléptek Bognár Margit, Fürst Pál, Bösi Szabó László, Katona Katalin, Ágh Sándor. „A muzsikánál nincs jobb barát” című műsort Agócs Valéria vezette.

10. Liliomfi. Zenés, táncos vígjáték. Főszerepben: Boráros Imre, Varsányi Mari.
11. Kovács Kati
12. Kovács Kati
13. Koós János
14. Vikidál Gyula

Napsugár

Vegyeskar

1973 – év vége felé járunk. Az alapiskola folyosóján este sorakoznak az ismerős arcok: idősebbek, fiatalabbak – dolgozók és értelmiség, középiskolások, gimnazisták, tanítók és hangszeresek játszó zenészek. Mindenkit egy cél vezérel: közösen énekelni, tanulni, kikapcsolódni. Megjelenik köztünk az első, úgymond jövőbeli karmester is.

A zongora billentyűi, a hegedű húrjai megszólalnak. Do, re mi fa... kezdődik a beéneklés – válogatás. Kialakulnak a szólamok. Pár hét után már népdalokat énekelünk egy szólamban, később már több szólamban. Pl. a *Beszélgöttem Tarnócára bojtárnak* című népdal sokunknak oly kedves (volt) maradt!

Valahogy így alakult meg 35 évvel ezelőtt Szencen a NAPSUGÁR vegyeskar. A kezdeti lelkesedés meghozta gyümölcsét – pár hónap elteltével megkezdődtek a fellépések. Először a szenci CSEMADOK, majd a környék magyar rendezvényein. A repertoár sokrétű volt: magyar népdalok, kórusművek mellett sok szlovák, angol, orosz, latin feldolgozást is betanultunk. Kezdetben Bertók Kálmán karnagy vezetésével, majd Agárdy Gábor, Švasta Boris, és végül Vinczéné Ásványi Mária vezették az énekkart.

A kitartó munka meghozta gyümölcsét. Egy dunaszerdahelyi seregszemlén ezüstkoszorús minősítést kaptunk, s ezzel eljutottunk a csehszlovákiai magyar énekkarok legjelentősebb seregszemléjére, a galántai Kodály-napokra. Az ezüstkoszorús minősítést többször is megvédtük.

Bizony, mint minden közösségben, krízisidőszakok is előfordultak. Ilyenkor nagy segítség volt, hogy eljött közeink több neves karnagy is, mint Janda Iván, Dunajský Géza, Viczay Pál valamint Józsa Mónika. Nagy lendületet adott az énekkarnak az 1982-ben a szolnoki Volán Vásárhelyi Zoltán vegyeskarával felvett kapcsolat. 1983. április 16-án a szolnoki színház nagytermében énekeltek az akkor megrendezett kórustalálkozón. Ugyanúgy mi is vendégül láttuk a szolnoki vegyeskart. Ez a cserekapcsolat többször is megvalósult.

Beneveztünk több seregszemlére, sőt a pozsonyi kerület énekkarai számára rendezett énekkari seregszemlén Lanžhoton a sok szlovák énekkar között, mint egyedüli magyar énekkar, első helyezetet értünk el. Ezután is sorra jöttek a fellépések, Szencen már a városi rendezvényeken is, valamint a környék falvaiban és városaiban is, mint: Nagyfödemes, Hegysúr, Diószeg, Pozsony, Somorja, Réte stb. A sok év alatt az énekkar többször is „felöltözött”. A hölgyeknek három egyenruhát, az énekkar férfi tagjainak öltönyt varrattunk Szenc város finansziális hozzájárulásával.

Felejthetetlen élményt jelentett az énekkari tagok számára a XII. Szenci Molnár Albert Napok hangversenye, melyen a budapesti Vasas szimfonikus zenekarral közösen szerepeltünk Vass Lajos Erkel-díjas zeneszerző vezényletével. 1988. november 5.-6-án Kassán részt vettünk a forradalmi kórusművek fesztiválján, ahol felejthetetlen élményeink közé tartozik, hogy a Magyar néphadsereg énekkarával együtt énekeltek a közös számokat.

A Napsugár énekkarban a 16 év alatt kb. 114 énekelni vágyó zenekedvelő tag énekel. Sajnos a mai napig közülük már 21 nincs az élők sorában. Az énekkar tevékenysége alatt baráti kapcsolatot alakítottunk ki a mosonmagyaróvári Lajtha László vegyeskarral. E kapcsolat révén többször is felléptünk Mosonmagyaróváron. Igaz, a NAPSUGÁR vegyeskar 16 év után befejezte tevékenységét, de ez a kapcsolat a mai napig fennáll személyes kapcsolatok által, s a mosonmagyaróvári énekkar a mai napig aktívan részt vesz sok a szenci CSEMADOK által szervezett rendezvényen.

Karnagyok:

Bertók Kálmán • Agárdy Gábor • Vincéné Ásványi Mária • Švasta Boris • Szőke Józsefné

Énekkari tagok:

Agárdy Gáborné	Botta Gézáné	Fülöp Ferencné	Katona Rolandné	Major Ágoston	Oros Gyula	Schramkó Livia	Török Erika
Agárdy László	Csaszni István	Füzesi Mária	Kincses Jánosné	Major Ágostonné	Peczana László	Sebők György	Török Erzsébet
Agárdy Lászlóné	Csuka Attila	Galambos Edit	Klenovics István	Mányi Tibor	Pikáli Róbert	Sebők Györgyné	Tóth József
Arbet László	Csuka Gyula ifj.	Galambos Lászlóné	Klenovics Istvánné	Mányi Vilmosné	Polák Margit	Sebők Szilvia	Tóth Józsefné
Arbet Lászlóné	Csuka Julianna	Galambos Rudolf	Kollár János	Matus Irén	Polgár Zita	Simon Péterné	Tréger Anett
Ásványi László	Csutora Jenő	Gergely Margit	Kollár Jánosné	Mészáros Árpádné	Pomichal Mária	Skulányik Benjámín	Varga Éva
Bachrati Béláné	Czikhart Gyula	Hamerlik Barnabás	Kovács Miklós	Mészáros Jánosné	Poór Margit	Stankó Mária	Világi Alfréd
Balázs Erzsébet	Danter János	Hamerlik József	Kovács Péter	Mészáros László	Racsó Zoltánné	Švasta Denis	Világi Árpád
Balla Ilona	Danter Sándor	Hamerlik Józsefné	Kramarics Tibor	Michalek Mihályné	Rajcsányi Béla	Švasta René	Vojtek László
Bognár Sándor	Danter Sándorné	Hamerlik Zsolt	Laky István	Molnár Lajosné	Rajczi Katalin	Szabó Imre id.	Vojtek Lászlóné
Bognár Sándorné	Dóbiás József	Író Erzsébet	Lancz Pál	Monosi Ivett	Rajczi Viktória	Szabó Imre ifj.	Zelenicky Gábor
Bordács Sándor	Dóbiás Károly	Havas György	Lassú Éva	Morvay Zsuzsanna	Ruman István	Szalay Gabriella	Zelenicky Katalin
Botta Géza	Fejes Antal	Jankó Magda	Magyar Éva	Neszmeri Katalin	Ruman Istvánné	Szulányi Anikó	Talló Kálmánné
		Jasán Imréné	Magyar László		Schavel Lászlóné		

Átvéve az 1989-ben kiadott, a vegyeskar fennállásának 15. évfordulója alkalmából megjelent emléklapból. A vegyeskar lelkes tagjainak névsora az 1974 és 1989 közötti időszakban.

A Szenci Molnár Albert Klub keretén belül 2009. november 9-én megtartotta a Napsugár vegyeskar a 35 éves találkozót.

Találkozók, előadások

Író-olvasó találkozók, irodalmi rendezvények

Az első híres vendég talán Fábry Zoltán volt. Hagyományá váltak az író – olvasó találkozók a Cse-madok szenci szervezetében. A (cseh)szlovákiai magyar irodalom fiatal és neves képviselői, magyarországi írók, költők, irodalomtörténészek voltak a szervezet vendégei, később a Szenci Molnár Albert Napok irodalmi estjeinek, délutánjainak vendégei. A teljesség igénye nélkül, itt járt Czine Mihály, Benda Kálmán, Nemeskürty István, Kovács Sándor Iván, szlovákiai magyar írók és költők közül

Gyurcsó István, Dobos László, Mács József, Ozsvald Árpád, Dénes György, Lovicsek Béla, Keszei Ferenc, Gál Sándor, Tóth Elemér, Grendel Lajos, Koncsol László, Tözsér Árpád és mások. Szlovák költők közül Emil Boleslav Lukáč, Vojtech Kondrát, a magyar költészet ismerői és műfordítói. Ismert költővé vált Szencen Böröndi Lajos, mosonmagyaróvári költő, aki több emlékeztető irodalmi est résztvevője volt, járt nálunk Petrőczy Éva és Varró Dániel is Budapestről.

A fenti illusztrációs képen Gyurcsó István dedikál a Városi Könyvtárban

1. Ozsvald Árpád és Keszei Ferenc költői estje a könyvtárban
2. Lehel Zsolt és Csuka Mária – Szenci séta

3. A Kossuth-díjas Grendel Lajos Szencen
4. Vojtech Kondrát
5. Gál Sándor író, költő Szencen

6. Gál Sándor és Vojtech Kondrát, közepén Lacza Éva
7. Szabó András, Petrőczy Éva, Kulcsár Katalin és Fekete Márta, Szenci Molnár Albert Napok, 2003. október 22.

8. Ferdinandy György író és Kulcsár Katalin a Magyar Rádió szerkesztője az irodalmi esten, 2002. október 29.
9. Ferdinandy György, író Szencen

10. Győry Attila Szencen
11. A költészet napja Buda Ferencsel, fiával, Bárdos Ágnessel és Kulcsár Katalinnal

12. Farkas Jenő emléksorai
13. Mács József üzenete
14. Író-olvasó találkozó Zalabai Zsigmondal

Ismeretterjesztő előadások Történelem, népi hagyományok, beszámolók, kiállítások...

Ismeretterjesztő előadások főleg városunk történelméről, híres intézményeiről szóltak. Dr. Hegyi Ferenc a szenci Collegium Oeconomicumról tartott előadást. 1974-ben a Szenci Molnár Albert Napokon városunkban tudományos ülészekon vettek részt jeles magyar és szlovák szakemberek, akiknek vallástörténeti, helytörténeti és társadalomtörténeti előadásait a szegedi József Attila Tudományegyetem 1978-ban kiadta Szenci Molnár Albert és a magyar késő-renaisszansz címmel. Ismert Szenci

Molnár Albert kutatók, Imre Mihály Debrecenből és Szabó András Budapestről szintén a Szenci Molnár Albert Napok előadóiként jártak nálunk. A történeti és történelmi előadásokon kívül népi hagyományok, vetítéssel összekötött úti beszámolók, könyvbemutatók, valamint a népszerű tudományos ismeretterjesztés különböző rendezvényeit látogathatták az érdeklődők.

15. Nagyszüleink házatája és háztartása kiállítás még a régi könyvtárban
16. Régebben rendezett ismeretterjesztő előadás. Az előadás címe nem ismert.
17. Nagy János kiállításának megnyitója

18. Olga Khavanova és Strešňák Gábor egy helytörténeti előadáson 2003. október 22-én a Collegium Oeconomicumról
19. Ismeretterjesztő előadás és a hallgatók

20. Ismeretterjesztő előadás és a hallgatók
21. Petrla-„Senior” kiállításának megnyitója

22. Egy kiállítás megnyitóján
23. Helytörténeti előadás hallgatói
24. Petrla-„Senior” kiállításának megnyitója

25. Ismeretterjesztő előadás városunk múltjából a város 750. évfordulója alkalmából rendezett kiállításon
26. Pályázat-író tanfolyam

27. Nemes családok Szencen, előadó Strešňák Gábor
28. Nemes családok Szencen

Kincskereső

Ifjúsági- és Gyermekklub

Kincskereső Ifjúsági- és Gyermekklub a valamikori Bagoly könyvtári olvasókörből alakult Kincskeresővé, 1979-től a szegedi Kincskereső irodalmi folyóirat köré tömörültek a Városi Könyvtár akkori gyermekolvasói. A folyóirat sajnos azóta megszűnt. A gyermekklub is átalakult, ma a Szenczi Molnár Albert Alapiskola, a Városi Könyvtár és a Csemadok városi alapszervezetének „közös gyermeke”. 35-40 tagja van. Van egy „rigó színpada”, szerkesztett népi és irodalmi já-

tékokat tanulnak, eljutottak már a dunaszerdahelyi gyermekszínházi fesztiválra a Duna Menti Tavaszra is, egyszer a Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozóra. A Csemadok valamint a Senc és Vidéke Társulás támogatásával tanulmányi kirándulásokon vesznek részt. Munkájukat, tevékenységüket támogatja a Csemadok Szenci Területi Választmánya, a Szenci Városi Hivatal, Szülőföldért Alapítvány, a Szlovák Kulturális Minisztérium.

1. Tóth Elemér költő a kincskeresőkkel
2. Tóth Elemér és a gyerekek
3. Népi gyermekjátékok az akkori kincskeresőkkel

4. Mesedélután
5. Gyermek műsora egy Csemadok rendezvényen
6. A szenci olvasótábor vendége Simkó Tibor

7. Gyerekek a könyvtárban

8-14. Kincskeresők egykor

15. Képek a kincskeresők életéből
16. Kiállításlátogatás
17. Kiállításlátogatás

18. Gyermekfoglalkozás
19. A kincskeresők egy kiállítás megnyitóján
20. A kincskeresők és Giovanni Kornél bábművész Dunaszerdahelyen

21. Kincskeresők egykor és most

22. Kincskeresők egykor és most
23. Kézművesfoglalkozás Agárdi Miriam vezetésével
24. Kincskeresők a Csodák Palotájában Budapestem

25. Kincskeresők régen és most
26. A Duna Menti Tavaszon
27. A Duna Menti Tavaszon

28. A Duna Menti Tavaszon

SZMAK

Szenczi Molnár Albert Klub

A klubestekre mindenki jöhet, hisz jelmondatunk:

Itt nincsenek idegenek, csak olyan barátok, akiket még nem ismerünk!

A kilencvenes évek végén igényét éreztünk rendszeres találkozásokra, csak úgy kötetlenül, baráti körben, meghallgatva egy-egy érdekes előadást, mégpedig magyarul, szép környezetben s nem utolsósorban, hogy barátainkkal ismerőseinkkel elbeszélgethessünk.

Hát valahogy így kezdődött. 2000 márciusában az első nevesem volt klubestünk a szenci Napfényes Tó partján, ahol megszerveztük az első találkozót. A nagy érdeklődés lelkesedésünket fokozta s 2000 áprilistól kezdve minden hónap harmadik csütörtökén találkozgatunk. Egy összejövetelen említettem, hogy klubtevékenykedünk, de még neve nincs a klubnak. Erre Bárdos Ági önzetlenül azt mondta, hát Szenci Molnár Albert szülővárosában egy klubot csak Szenci Molnár Albert Klubnak kell nevezni s még a rövidítés is frappáns SZMAK. Hát az óta használjuk ezt a nevet.

Klubtevékenységünk legfőbb célja a rendszeres baráti találkozás, mely alkalmat ad kapcsolódásra a mindennapi életből.

Az 5. klubestnél jött az ötlet, hogy az est kezdetén adjunk fellépési lehetőséget fiatal tehetségeknek. Ez nagyon bevált, s így hagyományra vált, hogy az est megnyitójaként megkérünk fiatal tehetségeket, hogy mutassák be tudásukat zene, ének, vers, vagy prózamondás terén. Sokan közülük többször is felléptek s így követni tudjuk fejlődésüket.

Minden klubestre előadót hívunk, kik így érdekes témákkal ismergetik meg a résztvevőket. Nagy öröm számunkra, hogy az előadók döntő többsége valamilyen módon kötődik Szencshez, vagy Szenc környéki falvakhoz. Jó érzés tudatosítani, hogy milyen sok értékes ember van körünkben.

Az egy évtizede működő klub tevékenysége jótékonyági formában is megnyilvánul. Példaként néhány eset:

- a Liliium Aurum kiadótól megtudtuk, hogy Zalabai Zsigmond „Szorgos adósa vagyok hazámnak” avagy Szenczi Molnár Albert életének leírása című kiadványa kéziratban elkészült s ez könyvbeli formában való kiadásához még anyagi segítséget kér. Az erre az alkalomra gyűjtött adományok teljes összegét elküldtük a kiadó számlájára,
- egy alkalommal Bőjte Csaba testvérrel és árváival filmet vetítettünk, majd az adományok teljes összegét elküldtük az erdélyi árváknak
- a szenci Antióchia közösség Szencen rendezte meg az első kárpátmedencei ifjúsági Hálótalálkozót. Ez alkalomból Szencen tartózkodott egy görög-katolikus atya, ki Kárpátalján megalakított egy egyházi internátussal ellátott óvodát, alap és középiskolát. Természetesen kihasználtuk az alkalmat és tartottuk egy előadást a szenci és a Szenc környéki magyar pedagógusoknak „pedagógia Kárpátalján” címmel, valamint az akkori klubest előadói voltak. Az adományok teljes összegét elküldtük a kollégium támogatására.

- egynapos turnéra Szlovákiába hívtuk az erdélyi csíksomlyói árvagyerekekből alakított Árvácska énekkart. Mivel ők ezt csak december 18-án tudták vállalni és Szencen ép az nap volt a CSE-MADOK hagyományos Karácsonyi koncertje, ezért Párkányban a párkányi Antióchia közösség tagjai segítségével úgy szerveztük, hogy az ottani templomban tarthatták meg a nagyszerű koncertet. Ott adtuk át nekik a decemberi klubest teljes bevételét, valamint azokat az adományokat, melyeket Szencen a templomban adakoztak a hívők és a magánadakozók által küldött összeget is.

Külön említést érdemel, hogy sok fiatal résztvevő van jelen a klubestjeinken s nemcsak Szencről, hanem a környező falvakból is többen rendszeresen eljárnak közénk. Sokszor mondjuk, hogy fiataloké a jövő. S hogy ne csak mondjuk, hanem cselekedjünk is így, ezért megkértem az Antióchia közösség tagjait, hogy a 2007. decemberi klubestet szervezzék meg. Ők választottak és hívtak előadót, szervezték a közönséget és vezették a klubestet. Nagy öröm volt számunkra, hogy a 78 résztvevő közül 45 személy 30 év alatti volt. Azóta már többször is szervezték önálló klubesteket. Ezt a trendet szeretnénk a jövőben is követni.

Az előadó személyek, a témák, valamint a fiatal tehetségek megkezdése – meghívása általában a klubtagok ajánlata alapján, illetve közbenjárásával történik. A témák kiválasztásában igyekszünk időszereket lenni: mint például a 2001. szeptember 11-i terrortámadás után az egyik klubest témája a „dzsihad és a terrorizmus” volt, olyan előadóval, aki 10 évet Bagdadban élt...

Nagy hagyománya van a rendszeresen megrendezett farsangi klubesteknek, melyen a kb. 100 résztvevő egész esti zenei kísérettel s kivetített szöveg segítségével dalolással telik el.

Az immár egy évtizede működő SZMAK látogatottsága egy klubestére átszámítva eléri az átlag 60 személyt ami magalapozza a további működését.

Képek leírása:

1. Fiatalok muzsikája színesíti az előadásokat
2. Silye Jenő
3. Botlik Aladár
- 4 - 7. Balczó András (50. SZMAK)
8. Barta Gyula műtermében
9. - 10. Burián László Szencen
11. - 12. Dalos klubest
13. Kiscsoportos beszélgetések
14. - 15. Farsangi klubest
16. - 18. Szlovák Marian előadása
- 19 - 27. A Napsgyűrű énekkar 2009-es Költészet napja című előadáson készült.

A fenti illusztrációs kép a 2009-es Költészet napja című előadáson készült.

Témáink és előadóink

2000
Louise Hay által képesített és felhatalmazott életvezetési tréner és tanácsadó bemutatkozó előadása / Enud McGiffert Jézus kinszenvedéséről és a nagybajt / ICLic. Szilvák Antal Szenci séták / Minczinger Endre A kiskertek és díszkertek tervezése és kezelése / Takács Miklós „Csodás világ” - Méhészkezelés - Méhtermékek / Kovács Péter Szenci Molnár Albert zsolttárlái / Böröndi Lajos Szlovákia alkotmánya / Mészáros Lajos Jézus születése / ICLic. Szilvák Antal

2001
Igaz, vagy valóságos mese a csillagokról / Jankóné Szabó Ilona Japánban Voltam / Bauer Győző Miért fáj a hátgerincem / Mudr. Obergesell László Családteremtés történetek és forrásai / Agárdy Zsuzsa és Sztrésmay Gábor Lakásépítés - régiók fejlesztése Szlovákiában / Harna István miniszter Leleki egészség és a mai életstílus / Dömény Lia Megelőzés és öngyógyítás recept nélkül / Minczinger István Könyvelés és a nyelvtanítás viszonya a kisebbségi környezetben / Kovács László Fertőző betegségek nálunk és külföldön / MUDr. Dolán Rozália Személyes kapcsolat Jézussal / Dr. Halkó József

2002
Dzsihad és a terrorizmus / PhDr. Molnár János Kopplalni jó / Polák Imre Képzőművészet és hátterei / Botlik Aladár

Geopatogén zónák és egészségünk / Sándor András, mérnök Nemzetiségi kisebbség, nemzetiségi jog / Judr. Pollák Lajos Az élet szent küldetés / Katona Roland és Spót Mária Csallóközi templomok / Kovács László és Gorfal Jenő Zenei képek a múltból / Id. és ifj. Rejter István Szenci séták / Minczinger Endre Urjovet - Advent / Mons. Koller Gyula

2003
A jövő házipatikája / Minczinger István Örökség, vagy új paradigma felé / Judr. Pollák Lajos Beszélgetés a képzőművészetről / Barta Gyula festőművész Beszélgetés a nagybajt / Puss Sándor atya Aktuális politikai helyzet / Bárdos Gyula Találkozás Bárdos Ágival / Bárdos Ági és Böröndi Lajos Spilhozni a fiatalok számára / Varga Péter A szülő is ember / Varga Péter Fejezetek a Rákóczi szabadságharc történetéből / Reinisch Egon Dalok a hitről, szeretetről és reményről / Silye Jenő Advent és a tudomány / Dr. Szilvák Antal

2004
Emlékezés a képzőművészetről / Botlik Aladár Farsangi baráti találkozó / Ifj. Oravec Mihály Húsvéti elmélkedés / Burián László, atya Szeretett nagyszülők / Dömény Kornélia - pszichológus Beszélgetés Szencről / Minczinger Endre Hát az emberről ki tanít? / Kuslits Kata-Budapestről Katasztrófa-e a krízis? / Kuslits Kata-Budapestről WASS Albert / Simó József

Maradnak az igazak - Wass Albert élete és munkássága / Simó József - Budapestről Bujdosás embernek élete - Emlékezés és tiszteletadás szóban és versben / Zahorán Adrienne, a Magyar Rádió bemondója - szöveg és vers, Fejérvári Nelly énekművész - ének és gitár. Fertőzők és kezelésük természetes módszerekkel / MUDr. Dolán Rozália Jézus Krisztus nemzetségtáblája -> történelmi Advent / Dr. Szilvák Antal atya

2005
Kié a gyermek? / Szabó Edit Film Balczó Andrásról Sport, politika, hit / Balczó András Többszörös olimpiai és világ bajnok - úttusázó Korunk kihívásai és az Egyház válasza / Tóth László atya Emlékezés József Attilára és beszélgetés Kolarovics Jánossal - amatőr festővel / Kolarovics János Közbeszerzés / Molnár Rozália A pozsonyi Mely úti Lourdes-i barlang története / Halkó József atya Szenci Molnár Albert tegnap és ma / Fejérvári Sándor, a Magyar Rádió Bartók Adó főszerkesztő-helyettese - szöveg, Fejérvári Nelly énekművész - ének és gitár. Aktuális politikai helyzet / Bárdos Gyula, parlamenti képviselő Az én XXI. századi adventem / Elek László, gútal esperes

2006
Indiában jártam / Fülöp Árpád Dalos farsangi klubest / Bertók László és Galambos Rudolf Bennünk élő Krisztus / Kiss Róbert atya, dunaszerdahelyi esperes Kullancs által okozott fertőzések / MUDr. Dolán Rózsa, MPH Lenni annyi, mint szeretni / Szabó Ferenc SJ atya A Rákóczi Szövetség híd szerepe / Dr. Halz József Közélet és irodalom / Csáky Pál Nándorfehérvár, 1456 / Corvina Consort együttes BP Olyanok lesztek mint az Isten / Szlovák Marian atya

2007
Játszunk együtt / Szabó Edit Dalos farsangi klubest / Zenekar Nostalgiaiból „Utazások egy szerzetessel” filmvetítés / Film Bőjte Csabáról Az emmausi gyógyulás útján / Sebestyén Ottó Erdélyből „Hiszel az Emberfiában?” / „Ki az, Uram” / Szlovák Marán atya Szerkezetek, hidak és mérnökök / Prof. Ing. Lapos József Korunk különleges jelenségei - szekták / Jankó Gábor atya „Dülön ballagó lányok” / Tófalvi Mihály - erdélyi mesemondó „Miszsió - köztünk és a nagyvilágban” / Sebastian - indiai verbita atya Boszorkányság - e a szerelem / Mészáros András professor

2008
Dalos farsangi klubest / Bertók László és Galambos Rudolf A pusztában volt 40 napig / Szlovák Marian atya A Szent Korona üzenete / Szeibert András BP-ről

Magyarok Kárpátalján Csütörtök - péntek Pedagógusoknak, Háló-szentmise, előadás a fiataloknak / 110 fiatal 5 ország-ból / Orosz István és Rita Pedagógia Kárpátalján / Pedagógusoknak Én vagyok a szeplőtelen fogantatás / Jankó Gábor atya Maga a halál életünk része / Judr. Dobos Ilona ügyvédnő Aktuális politikai helyzet / Bárdos Gyula Kicsi Hang koncertje / Borbély Katalin és Menyhart József EURO. Elmélyülhet - e nálunk a pénzügyi válság / Farkas Iván Az élet, vagy halál kultúrája - Manipuláció a mai médiák által / Bérés Tibor

2009
Tegyük szebbé környezetünket / Takács Miklós Dalos farsangi klubest / Bertók László és Galambos Rudolf Hengerítések el a követ / Szlovák Marian atya A költészet napja / Bettes István, Fellingner Károly, Tóth Elemér Az Európai Unió mindennapjai Brüsszel kivetítés - vetítéssel / Klenovics Gábor Színház / Holeczkó Orsolya A fertőző betegségek aktuális veszélyei / MUDr. Dolán Rozália SZMA jelentősége a magyar irodalomban / Doc. PhDr. Molnár János dékán 35 éves ÉNEKKARI találkozó

Énekesek

2007-től színpadon

A Csemadok szenci alapszervezete mellett működő énekesek csoportja először 2007-ben állt színpadra a Hat nap óta szól a nóta című esztrádműsor keretében a következő felállásban: Kovács Vincze Lucia, Rajcsányi Béla, Galambos Edit, Nagy Gabriella és Orosz Antal, akiket a Bertók zenekar kísért. Kovács Vincze Lucia a táncdalok éneklése mellett döntött, míg a többi énekest a magyar nóta varázsolta el.

A következő évben összeállt az állandó énekesek névsora, a csoport a mai napig ebben felállásban vállal fellépéseket: Kovács Vincze Lucia, Rajcsányi Béla, Kuruc Beáta és Galambos Edit. A csoport állandó zenekara a Bertók zenekar.

2008-ban a csoport fellépett az Éberhardi Nyár keretében, valamint több ízben falunapokon (Vőkön, Félben, Zoncon), majálisokon, nyárbúcsúztatón.

2009-ben a csoport tagjai új műsorösszeállítással mutatkoztak be nagy sikerrel a szenci, valamint a rétei közönségnek Nem élhetek muzikaszó nélkül címmel. Az éneklőcsoport tagjai továbbra is szeretnék feleveníteni, kicsikkel és nagyokkal egyaránt megszerettetni a magyar dal és nóta hagyományait.

Hat nap óta szól a nóta 2007

1. A sláger és a magyar nóta nagyon jól megfér egymás mellett énekesek előadásában. Slágeres énekesnőnk Kovács Vincze Lucia a közönség egyik kedvence lett.
2. Sok-sok év után ismét a színpadon érzi a legjobban magát Galambos Edit. Számára a magyarnóta éneklése életelemévé vált.
3. Nagyon büszkék vagyunk egyetlen férfi énekesünkre. Rajcsányi Béla a nótát nemcsak elénekeli, de szívét-lelkét is beleadja.
4. Az egész nótázás mit sem érne kitérő zenekar nélkül. A Hat nap óta szól a nóta zenekara Bertók László vezetése alatt működik.

Majális 2008

5. Galambos Edit sikeresen nótára bírta a kedves közönséget.
6. Kovács Vincze Lucia slágerei nagyon feldobták a hangulatot. Kuruc Beáta gyönyörű nótáit elhallgatta volna a közönség reggelig.
7. Rajcsányi Béla kötetlen nótázás közben...

Nyárbúcsúztató 2008

8. Énekesek is hozzájárultak a 2008-as nyárbúcsúztató sikeréhez..... Képünkön Kovács Vincze Lucia és az ő örökzöld slágerei.

Éberhardi nyár 2008

9.-11. képek

Nem élhetek muzikaszó nélkül - Szenc - 2009

12. Énekesek új műsorral mutatkoztak be a közönségnek Nem élhetek muzikaszó nélkül címmel. Persze ebből se hiányozhattak a jól ismert slágerek Luci előadásában. (13)
14. Bea született énekesnő. Ezt a közönség is tudja, és méltón értékeli is...
15. Edit az otthoni színpadon érzi magát a legjobban.....és minél tovább, annál jobban....
16. Béla ismét maximumot nyújt..... (25. kép szintén)
17. - 22.és akik őket kísérik: Bertók László és zenekara: Galambos Rudolf,

Farkas Imre, Borák Péter, ifj. Bertók Miklós. Ezek azok a boldog pillanatok, amik a közönségnek esze ágában sincs hazamenni....

Nem élhetek muzikaszó nélkül - Réte - 2009

- Luci ismét „formában”, mint mindig, és persze óriási sikerrel.
- Bertók László és zenekara – és az utánpótlás: ifj. Bertók Miklós...
- Ha Bea akkor kék nefelejcs – művészi előadásban, úgy, ahogyan azt csak ő tudja...
- A férfigang a közönséggel mindig csodát művel...
- Amikor Edit a színpadra került, már „előmelegített” közönséget kapott. Jókedvüket azonban még tovább fokozta.... Minden jó, ha a vége jó.....

Énekesekről készült képek

24. -28. képek, 2009-es Majális

22

23

24

25

26

27

28

Galéria

Bármit elvehetnek tőlünk, emlékeink megmaradnak!

1949

2009

CSEMADOK ma

Színházi előadások

A szenci közönségnek rendszeresen szervezünk színházi előadásokat

- 1. Komáromi Jókai Színház: A kölyök – a szereplők aláírásai, 2001
- 2. Hacacaré – SZÓTTES, 2001
- 3. Ifjú Szívek – „Muzsikáltam én...” – Zenészek táncai, 2003
- 4. Ifjú Szívek, 2003

- 5. Rendületlenül – történelmi oratórium, Feketenyék, 2003
- 6. Rendületlenül – történelmi oratórium, Feketenyék, 2003
- 7. Dankó Pista, 2006
- 8. Érsekújvári operettkvintett, 2006
- 9. Kőműves Kelemen, 2007

- 10. Hyppolit, a lakáj; 2007
- 11. Hantjával sem takar – János Passió, 2008
- 12. 56 csepp vér, 2009
- 13. Te rongyos élet, 2009
- 14. Van aki forrón szereti, 2009

Szabadtéri rendezvények

- 15. A megfeszített - Anfiteátrum, 2003
- 16. A féli CSEMADOK-kal összefogva bemutatásra került az ISTVÁN, A KIRÁLY rockopera - 2005-ben a féli sportpályán
- 17.- Majd egy évre rá közösen fél napos rendezvényt szerveztünk - István király nap, 2006

Karácsonyi koncertek

A régi hagyományt a mai napig megtartotta a szenci szervezet és minden évben megszervezi a karácsonyi koncertet. A CSEMADOK által szervezett rendezvény a magyar iskolákról is szól, hiszen a város magyar oktatási intézményeinek diákjai műsorral köszöntik a közönséget. A műsorban felléptek az óvodások, az alapiskolások, volt diákok és a gimnázium tanulói. Gyakori vendégünk volt a mosonmagyaróvári Lajta László vegyeskar majd 2008-ban Rigó Mónika színesítette a programot.

1949

2009

CSEMADOK ma

Szórakozás

Csemadokbálok

A jó hangulathoz nagyban hozzájárult a REMIX zenekar, aki egész éjszaka rendületlenül húzta a „talpalávalót”, amikor pedig a táncolók egy kicsit leütek megpihenni, a zenészek elhúzták a nótájukat is.

Majális

A gyerekeket program várta: kötélhúzás, zsákbutítás, labdajátékok. A felnőtteknek Bertók László és Galambos Rudolf húzta a nótákat. Az est folyamán szólóénekesek is felléptek: Lukács Galambos Edit, Rajcsányi Béla, Kovács Vincze Lucia és Nagy Gabriella.

Nyárbúcsúztató:

A majális sikerén felbuzdulva a vezetőség úgy döntött hogy szervezünk évente legalább még egy ilyen rendezvényt. Így született meg a nyárbúcsúztató ötlete. Ebben az évben a jó hangulatról Vikidál Gyula is gondoskodott.

Ki mit tud?

A CSEMADOK szenci Alapszervezete első alkalommal hirdette meg a Ki mit tud? tehetségkutató versenyt 2008. szeptember 27. – 28-ra. Azzal a nem titkolt szándékkal rendeztük, hogy feltárjuk a járásban lévő tehetségeket, hogy megmutatkozhassanak a közönségnek is. Sok szép dal-sláger, magyar nóta, vers, próza, zene hangzott el és csak ámulni lehetett a táncoslábú apróságokon meg a bábszínházi bemutatón.

Minden gálára bejutó résztvevőt díjazunk. Nagy segítséget kapunk szellemi és pénzügyi támogatás terén Szenc város önkormányzatától, különböző vállalkozóktól, magánszemélyektől és Szencen tevékenykedő non-profit szervezetektől.

Játszó és Táncház

A gyerekek legnagyobb örömére 2005-től működik a Játszóház, amelyet a Csemadok szenci Alapszervezete a Szóttos Kamara Néptáncgyűttes segítségével havonta egyszer rendez a Szenci Molnár Albert Alapiskolában. A rendezvény támogatója a Városi Hivatal. A rendezvény fő vonzereje hogy havonta más-más kézműves technikát tanulhatnak a gyerekek, de természetesen mindig alkalmazkodik az aktuális ünnepekhez is. A gyerekek megtanulnak dísztárgyakat

készíteni olcsón, otthon található anyagokból, teret engedve a fantáziájuknak. Évente kétszer a gyerekek közé jönnek a Szóttos zenészei és táncosai, akik hangszereket mutatnak és táncolni tanítják a gyerekeket. A játszóház sikeréhez hozzájárul a finom zsíroskenyér hagymával és tea, amit az iskola biztosít.

Kirándulások

Nagyon népszerűek az alapszervezetünk által minden évben megszervezett kirándulások. Gyakran előfordul, hogy az érdeklődők száma magasabb, mint a busz kapacitása ezért sajnos nem tudjuk minden jelentkező igényét kielégíteni. Tavaly, 2008-ban két kirándulás is részt vettünk. Tavasszal Magyarországon, pontosabban Herenden, megnéztük a Porcelánművészeti Múzeumot, utána részt vettünk a sümegi lovagi tornán. A kirándulás a sümegi vár pincéjében

elfogyasztott vacsorával ért véget. Ősszel ellátogattunk Prágába. Útba ejtettük Hradec Královét és Mírovot is. Ebben az évben Győrbe kirándultunk, s annak ellenére, hogy a résztvevők többsége nem először volt a Rába partján elterülő városban, sok új meglepetésben volt részük és élményekben gazdagon tértek haza.

1949

2009

Akikért érdemes!

Korábbi és a jelen nemzedék

Üdvözöl a szívem

(Csemadok köszöntő)

Mgr. Katona Roland

Sokunknak oly kedves, szívünknek oly drága! elszállt évek alatt adtál és vezettél, emlékszünk, mert ezt kell hű szívvel rája, sorsunkban te mindig cél és remény lettél, szaladtak az évek ... kerek hatvan elszállt, sokunkban úgy tudom lekesedés nem állt.

Egy volt a szív, lélek, száz sikert varázsolt, kitartás, szorgalom gyümölcsöt megtermett, hívott a küldetés, a lelkes alázat, időst meg fiatalalt a munka megedzett, televénybe hullott a cselekvés magja kedves szövetségünk útmutató napja.

Nem volt könnyű a lét, akadály sem kevés, verejték és könnyek áztatták a lelkünk, de élt, élni tudott akarat, cselekvés, hittel és egy szívvel sok diadalt nyertünk! Ezt kell tenni ma is, de még inkább holnap hű katonáiként az itteni sorsnak.

Üdvözöl a szívem, sok sikert kívánok, sorkatonád vagyok, mint ahogyan többen, élj és vezess tovább, zengjenek vivátok! Maradjunk a csúcson, ne a sötét völgyben, bizony célba érünk, ha egy lesz a szívünk, lekesedés megedz és töretlen hitünk!

A jövő nemzedéke

Szenci Molnár Albert Óvoda
Szenci Molnár Albert Alapiskola
Szenci Molnár Albert Gimnázium

Szenci Molnár Albert domborműve a róla elnevezett alapiskolában.
Készítette: Salló István, Erdélyből származó szobrászművész
1988. október 20-án avatták fel.

1949

2009

www.szccsemadok.sk

Utószó helyett

Mikor 2 évvel ezelőtt elhatároztuk, hogy egy kiállítással emlékezünk meg a Csemadok 60 évvel ezelőtti megalakulásáról, nem gondoltuk volna, hogy pár hónap múlva e könyv kiadását szervezzük meg.

Mikor felkerestem Minczinger Bandit, hogy pár anyagot, képet kérjek édesapja hagyatékából, egy könyvvel lepett meg, amely a szerző gyermekei számára készült 3 példányban. Többen úgy gondoltuk, hogy ez a kis visszaemlékezés szervezetünk múltjára megérne annyit, hogy könyv formájában is kiadjuk. Fontosnak éreztük, hogy minél több emberhez eljusson e kiadvány, ezért elkészült a szlovák fordítása is. Sajnos a szerző már nem élhette meg a kiadását. Visszaemlékezései 1984-ig, a könyv megszületéséig tartalmaznak adatokat, ezért engedjék meg, hogy néhány adattal kiegészítsem.

CSEMADOK elnökök

NOGELY BÉLA.....	1949 – 1958
SZABÓ LÁSZLÓ.....	1959
HORVÁTH FERENC.....	1959 – 1961
STRUHÁR GYÖRGY.....	1961
SZABÓ JÁNOS.....	1962 – 1974
ÁSVÁNY LÁSZLÓ.....	1974 – 1979
VOJTEK LÁSZLÓ.....	1979 – 1992
RAJCSÁNYI BÉLA.....	1993 – 1994
VOJTEK LÁSZLÓ.....	1995
KATONA ROLAND - megbízott elnök.....	1995
RAJCSÁNYI BÉLA.....	1996 – 2000
SZÓCS RÓBERT.....	2001 – 2006
ERDÉLYI JÚLIA - megbízott elnök.....	2006
ERDÉLYI JÚLIA.....	2007- től

A rendszerváltás után a Csemadok és alapszervezetei nehéz helyzetbe kerültek. Az addigi állami támogatást elvesztették, így a szenci alapszervezet is iroda, illetve saját helyiség nélkül maradt. Voltak próbálkozások a helyzet megoldására, de sajnos ezidáig pozitív eredmény nélkül. A magyarság száma a 2001-es népszámlálás alapján Szencen csak 25% volt, ami nagyban behatárolja lehetőségeinket a magyar kultúra népszerűsítése és terjesztése terén városunkban. A helyi színjátszás abban a formában, ahogy ezt a könyvből megismerhetjük, sajnos már nem létezik, vannak ugyan kísérletek a gimnázium, illetve a szenci alapiskola berkeiben a szenci színjátszás újraélesztésére, de ezek a kísérletek csak a gyerekeket és az ifjúságot érintik. A NAPSUGÁR énekkar 17 évig működött, majd 2007-ben pár fellépés erejéig újjáalakult, kisebb létszámban. A Szenczi Molnár Albert Napok országos rendezvénné nőtte ki magát, s ma már a Csemadok Területi Választmányja a főszervező, de a szervezésben jelentős mértékben részt vesz a szenci alapszervezet is. Ebben az évben a XL. Szenczi Molnár Albert Napokra került sor. Nagy örömmünkre szolgál, hogy városunkban két klubbal is dicsekedhetünk, hiszen a mai napig szép eredménnyel működik a Kincskereső klub, mely a hetvenes években alakult, 10-15 éve a Csemadok sajtójának érzi ezt a klubot – Polák Margitka vezetésével, illetve a Szenci Molnár Albert Klub – SZMAK (2000. áprilisában alakult) – Sebők György vezetésével.

Továbbra is ott áll 20 lelkes vezetőségi tag, hogy a magyar kultúrát terjessze és elhozza kis városunkba. Rendszeresen szervezünk színházi előadásokat, koncerteket, nagy hangsúlyt fektetve a szlovákiai magyar amatőr fellépőkre.

Szívből remélem, hogy e könyv az idősebbeknek segít visszaidézni ifjúságuk szép emlékeiket, míg a fiataloknak lehetőséget nyújt a szenci magyarság múltjának megismeréséhez.

Bízom benne, hogy a könyvben leírtak erőt adnak a további munkához, a következő évtizedekben gyarapodni és gazdagodni fog az anyag és az új események sora a következő emlékező kiadvány megjelenítésének forrása lesz.

Erdélyi Júlia
Szenc, 2009. október 12.

Támogatóink:

A kiállítást és Minczinger Sándor könyvének megjelentetését támogatták:

- Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma
- Szenc város és önkormányzata
- Városi Művelődési Központ, Szenc

A kiállítást készítették:

A fényképeket, dokumentumokat közreadták:

Agárdy Gábor, Archivum, Ásványi László, Csaszny Valéria, CSEMADOK krónika, Erdélyi Júlia, Erdélyi Julianna, Füzesiné Dömény Ilona, Hamerlík Mária, Minczinger András, Nyáry Erzsébet, Orosz Zsuzsa és Antal, Polák Margit, Pomsár Zoltán, Rajcsányi Béla, Sebők György, Steiner Zita, Vizi Erzsébet és lányai Kiss Zsófia, Vojtek László, Weimer Ferenc.

Szerkesztették:

Agárdy Gábor (Orion zenekar), Erdélyi Júlia (Vendégszereplők, CSEMADOK ma, SZMAN), Lukáč Galambos Edit (Énekeseink), Polák Margit (Találkozók és előadások, SZMAN, Kincskeresők), Sebők György (Napsugár vegyeskar, SZMAK).

Grafikai tervezés és kivitelezés:

Orosz Zsuzsa és Antal – Orflex.sk, Szenc

Köszönetnyilvánítás:

Köszönetünket fejezzük ki támogatóinknak és minden barátunknak, aki bármilyen formában hozzájárult a kiállítás elkészítéséhez.